

Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op woensdag 4 december 2019 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer H.F. van Oosterhout, de heer R. Kleine, de heer J. Otter, de heer G.P. Rink, de heer R. Wanders, de heer R. van der Weide
De commissieleden	:	de heer M. Meijer (VVD), de heer G.J. Fonhof (50PLUS), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw T.C. Hoogeveen-Enzing (D66), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw A.E. van der Ham (Wakker Emmen), mevrouw U.H. Kilingçi (PvdA), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), de heer T. Kuilder (VEVN), de heer E. Rixtum (PVV), mevrouw B. van der Woude (Groen-Links)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium: n.v.t.

3. Presentatie: n.v.t.

4. Spreekrecht: n.v.t.

5. Rondvraag

CDA heeft twee vragen. 1) De burgemeester reageerde prima en rustig op de klacht over de Sinterklaasoptocht. Ziet hij op tegen de procedure bij de Ombudsman? 2) Klopt het dat er een waterstof-tankstation komt bij GZI Next en dat alleen bussen en vrachtwagens bedient, niet personenwagens? Zo nee, waarom niet? Voor het CDA is dit een uitgelezen kans voor de gemeente die een einde kan maken aan deze kip-eidiscussie.

Burgemeester Van Oosterhout ziet de klachtprocedure bij de Ombudsman met vertrouwen tegemoet.

Wethouder Rink bevestigt een waterstof-tankstation in de GZI Next-plannen, vlak bij de nieuwe remise voor waterstofbussen en nabije transportbedrijven. Personenauto's op waterstof bestaan al wel, maar van grootschalige toepassing zal pas op lange termijn sprake zijn. B&W spelen de CDA-oproep door aan de verkopende partij en wijzen op de krappe gemeentefinanciën de komende jaren.

Wakker Emmen weet dat veel inwoners (met name in Barger-Oosterveld) in strijd met contractuele afspraken de Emmer Courant niet in de bus krijgen. Zij hebben recht op de gemeentelijke informatie. Welke actie gaat het college ondernemen? Is inschrijven door inwoners op een wekelijkse gemeentelijke nieuwsbrief via de mailbox te overwegen in plaats van fysieke krantbezorging?

Burgemeester Van Oosterhout heeft niet het idee dat grote aantallen mensen de informatiekrant mislopen. Wel dat op enkele plekken de bezorging problematisch is, al gaat dat in bijv. Weerdinge

beter. De oorzaak is eerder al met de redactie van de Emmer Courant besproken: gebrek aan bezorgers, dat niet snel op te lossen is. B&W zullen e.e.a. intern alsnog aangaan. Een digitaal vangnet is een goed idee. Daarnaast heeft de Emmer Courant ook een eigen website. Het college zal beide opties in zijn heroverweging meenemen.

VVD ziet een nieuwe beleidsregel in het denkkelijk nieuwe evenementenbeleid. Waarom is dit niet vooraf met de raad gedeeld?

Wethouder Rink kent de onderliggende argumentatie niet, maar zal die alsnog doen toekomen. Deze procedure was in goed overleg met de griffie afgehandeld.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Governance Wildlands + memo college B&W

Eerste termijn

VEVN denkt dat de nieuwe governance een goede afspiegeling is van het toegenomen financiële gemeentebelang in Wildlands. Hoe ver c.q. tot welk bedrag reikt het toezicht van de raad?

ChristenUnie stelt vast dat de nieuwe governance in lijn is met de herfinanciering van Wildlands. Goed dat de gemeente zo een veel directere toezichtsrol krijgt bij dit park dat hét beeldmerk naar buiten toe is van Emmen. Verzoek aan B&W om niet alleen de openbare jaarstukken naar de raad te sturen, maar ook het volledige jaarverslag – op besloten wijze.

CDA is heel goed bijgepraat in de informatiebijeenkomst, wat wensen of bedenkingen overbodig maakt tegen deze opzet. Nog belangrijker dan de monitoringafspraken is dat gemeente en Wildlands het vanzelfsprekend gaan vinden om elkaar goed op de hoogte te houden.

PvdA oordeelt gelet op de definitie van ‘governance’ dat dit de enige juiste nieuwe structuur is bij een gemeente als enig aandeelhouder. Om heel goede redenen heeft de gemeente fors extra geïnvesteerd in Wildlands. Vanwege de toegenomen verantwoordelijkheid is de vraag of dit voldoende borging geeft. Waar gaat de raad over, bijv. bij besluiten met grote impact op de bedrijfsvoering?

De nieuwe structuur is conform de wensen van **D66** voorgelegd en is een goede vereenvoudigde aanzet met kortere lijnen. Hoe mooi ook op papier, het biedt geen garanties voor verbeteringen. Vooropstaat de wens van Wildlands de gemeente en de omgeving beter te informeren. Dat gebeurt nu goed, de fractie heeft hier vertrouwen in. Het lijkt goed om de nieuwe structuur na een jaar te evalueren.

LEF! ziet naast een democratische lijn ook democratisch gedrag van de raad hoe om te gaan met dit vraagstuk. Naast goede sier maken richting bevolking vergt dit ook verantwoordelijkheid als enig aandeelhouder ten aanzien van de bedrijfsvoering. De governance rammelt in organisatorisch en juridisch opzicht behoorlijk, daar het organogram uiteenvalt in een vennootschapsrechtelijke en een concernstructuur. Volgens LEF! moet de onderlinge relatie duidelijker worden tussen de organen (RvC, werkorganisatie en OR) en de vennootschappen. De OR moet nog advies uitbrengen aan de directie wat nog tot aanpassingen kan leiden. LEF! kan dus niet anders dan voorlopig instemmen.

50PLUS sluit zich aan bij de voorlopige status van dit voorstel gezien het OR-advies. Het Atlas Theater kan beter naast dan onder Wildlands Adventure Zoo hangen: dit stemt meer overeen met de gewenste structuurverbeteringen. 50PLUS had het nieuws in het FD-artikel liever rechtstreeks van het college vernomen.

Reactie college

Wethouder Otter verneemt raadsbreed positieve geluiden. De vragen gaan vooral over de rol van raad en college. De directie van Wildlands stelt de begroting met globale doelstellingen op, de gemeente als aandeelhouder keurt die goed. De directie is verantwoordelijk voor de precieze invulling in de bedrijfsvoering, met de RvC als toezichthouder c.q. klankbord. Deze beproefde structuur komt overeen met die van veel GR's en de WMD: het college op 'gepaste afstand' maar wel in een controlerende rol. De raad ontvangt jaarlijks de begroting en het uitgebreide jaarverslag en het college koppelt tussentijdse wezenlijke ontwikkelingen terug. De informatiebijeenkomsten keren 1-2 keer per jaar terug; de eerste in januari 2020, om voortijdige nieuwspublicatie in de media te voorkomen. De governance past in de ontwikkeling van een 'wij-zij'- naar een 'wij'-situatie tussen gemeente en Wildlands. Om de structuur te verduidelijken lopen organisatorische en juridische zaken door elkaar – al klopt het technisch wellicht niet helemaal. De OR heeft inmiddels positief geadviseerd over dit voorstel. De plek van de Atlas Theater B.V. is in de afgelopen vier jaar zo gegroeid vanwege de complexiteit. Daarom is de plek onder de Wildlands-B.V. gehandhaafd.

Tweede termijn

GroenLinks ziet in de RvC vaak oud-politici zitten vanwege bestuurlijke kwaliteiten. Vanwege de belangrijke rol van de RvC ziet de fractie ook graag een afspiegeling van de samenleving.

VEVN informeert naar de ANBI-status van Wildlands en hoe reëel die te verkrijgen is.

ChristenUnie stelt een 'terugtrekkende beweging' door de gemeente voor als onderwerp ter bespreking wanneer Wildlands weer een regulier gezond bedrijf is. Structureel financieel van Wildlands blijven moet immers niet het streven worden van deze nieuwe governanceopzet.

LEF! meent dat de gemeente niet structureel bestuurder van Wildlands moet blijven. Al klopt de structuur technisch niet helemaal, de strekking is duidelijk. De positie van de RvC blijft rammelen als belangrijke buffer tussen bedrijf en aandeelhouder, waardoor de laatste wegblijft bij de bedrijfsvoering.

50PLUS is blij met het positieve OR-advies. Waren B&W al bekend met wat de interim-directeur in het FD heeft gemeld? Als enig aandeelhouder heeft de gemeente met haar deelneming van 80 miljoen een grote verantwoordelijkheid. Dit moet niet zonder meer aan de RvC worden overgelaten. Waar ligt de grens tussen ingrijpen door de RvC versus de gemeente?

VVD wijst erop dat de theater-B.V. alleen ingericht is op de pensioenrechten, niet voor de exploitatie. Het is wel goed dat de raad beschikt over alle cijfers, zowel van Wildlands als van het Atlas.

Reactie college

Wethouder Otter geeft aan dat de resultaten van Wildlands en Atlas nu al afzonderlijk inzichtelijk zijn. Doel van de gemeente is niet aandeelhouderschap voor altijd: het is niet haar corebusiness. Zodra Wildlands anderszins verder kan, zal het college dat zeker bespreekbaar maken. De RvC hangt er niet bij, maar beschermt de belangen van de aandeelhouder en houdt als sparringpartner ook toezicht op de directie. Bij de RvC-samenstelling is gekozen voor deskundigheid: financieel, juridisch, arbeidsrecht, marketing en bestuurskundig (voorzitter). Er wordt dus niet automatisch naar alleen oud-wethouders gekeken.

D66 vraagt of de RvC ook vrouwelijke leden omvat.

Wethouder Otter beaamt dat er één vrouw in de RvC zit, die arbeidsdeskundige is. In de toekomst wordt gestreefd naar meer vrouwen in de RvC. De uitspraken van de interim-directeur in het FD waren niet eerder bekend bij het college. Hij had het interview wel aangekondigd bij raad en colle-

ge, maar is wellicht iets te open geweest. B&W willen hier niet te zwaar aan tillen: bij de bijeenkomst van 30 september waren niet alle getallen bekend.

50PLUS denkt dat het goed is de interim-directeur te herinneren aan de afspraken met de raad.

Wethouder Otter licht toe dat de 'observer to the board' aanblijft om de opgedane kennis in het park te houden tot 'rustigere' tijden. Zijn inzet was in de saneringsfase een veelvoud van de huidige inzet en kost dus aanmerkelijk minder dan een ton per jaar. Afspraken over de rolverdeling met de RvC in bedragen en grenzen zijn niet nodig: alles komt ter goedkeuring terug in de begroting. B&W hebben er geen problemen mee om de positie van de RvC in het organogram vanwege de governancecode aan te passen, conform de wens van LEF! De fiscale gevolgen voor de ANBI-status worden op dit moment verkend. Of en wanneer dit mogelijk zal zijn, is nu nog niet bekend maar op zijn vroegst per 1 januari 2021.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7B. Besluit begrotingswijziging 2019-2

Eerste termijn

50PLUS vraagt zich af waarom het collegebesluit van april jl. over het nieuwe toegangscontrolesysteem (472.000 euro) nu pas naar voren komt. Bovendien komt dit punt niet in de besluitenlijst van B&W van april voor.

ChristenUnie vindt de afschrijvingstermijn voor het toegangscontrolesysteem bijzonder lang. Waarom is hier indertijd voor gekozen?

Reactie college

Wethouder Otter zegt toe, de antwoorden op de gestelde vragen te laten uitzoeken. De uitvoering van het systeem voor de nieuwe toegangscontrole heeft vertraging opgelopen.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat, mits de raadscommissie de toegezegde schriftelijke informatie van het college tijdig ontvangt.

7C. Bestuursrapportage 2019-2

Eerste termijn

50PLUS vindt de jojo-effecten in het staatje op blz. 7 bijzonder, maar wel goed dat zij positief eindigen. De WOZ-effecten komen bij de burger terecht, maar uitleg ontbreekt. Het EOP-budget wordt gehalveerd: is dit met de EOP's besproken? Bij de optimale aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt ontbreekt nog steeds de ambitie inzake de RUG en TU Twente. De fractie heeft hier meermalen voor gepleit. Het parkeren moet 'aanrekkelijker' worden: is dat wel zo als het straks duurder wordt? Op begraafplaats De Wolfsbergen woekeren rupsen voort, met minder biodiversiteit tot gevolg. Waarom niet andere soorten planten om dit op natuurlijke en goedkopere wijze tegen te gaan? In bijlage 4 staan heel veel collegebesluiten uit 2018. Waarom zijn deze nu pas opgenomen?

GroenLinks ziet dat veel zaken goed gaan. Wel verbazingwekkend dat bij ingebruikname van de vier OV-hubs een groene smiley staat omdat de gemeente meewerkt. De fractie ervaart een heel afwachtende houding, er is i.c. nog veel werk aan de winkel. Er lopen gesprekken met Jimmy's, maar voor het verdwijnen van het Poppodium en Blanco is niet heel veel in de plaats gekomen. Vanwege de noodzaak de jongeren voor Emmen te behouden ziet GroenLinks graag meer actie. De selectieve uitgavenstop is begrijpelijk, maar gaat het wegbezuinigen van allerlei inkomensregelingen op lange termijn niet juist meer geld kosten? Hierdoor blijven mensen langer in de schulden hangen.

VEVN stelt vast dat een goede prognose voor deze Berap niet goed is gelukt. Het valt nu positief uit, maar in hoeverre betreft het een incident en kunnen B&W herhaling in 2020 voorkomen?

D66 is gezien de Tussenrapportage positief verrast over de voordelige saldi in deze Berap. Uit de technische sessie bleek dat prognosticeren van de rijksbijdragen steeds moeilijker wordt. In de bijdrage staat dat meerdere fietspaden zijn ontsloten, maar in de kerncijfers van de Begroting 2020 staat geen meter fietspad extra. Dit is in tegenspraak met elkaar.

ChristenUnie is gezien de verwachting per eind september verbaasd over het voorspelde resultaat. Al is de verklaring voor het jojo-effect vrij valide, het versterkt wel de meermalen geuite twijfels door de fractie of het college wel in control is. De ChristenUnie beluistert voortaan in elke sessie alle ins en outs en niet alleen een view op de grote risico's. Wel zij opgemerkt dat het resultaat door diverse reservemutaties tot stand komt; dit komt bij de Jaarrekening 2019 terug. Door de jaren heen is het verloop in de programma's steeds beter te volgen. De kleuren van de smileys hebben met de beleving van de stellers te maken, de zorgen van de fractie betreffen vooral de bestuurlijke ontwikkelingen in BOCE-verband. Zij zou het erg betreuren als die stil komen te liggen.

SP is verbaasd over het geschuif met kostenposten. Hopelijk leidt de halvering van het EOP-budget niet tot te veel problemen gezien de afhankelijkheid hiervan in de buitendorpen. De fractie roept het college op bij de jeugdzorg en de rest van het sociaal domein strak te monitoren, gezien de vele onbekende financiële gevolgen.

VVD complimenteert B&W voor het waarschijnlijk positieve resultaat over 2019, al is dit groten-deels te herleiden aan de selectieve investeringsstop die niet conform de Begroting is. Dit kan tot extra uitgaven leiden in 2020. De Tussenrapportage koerste af op een verlies van 4 miljoen, bij de begrotingsbehandeling klonk hetzelfde geluid bij het college. Drie weken erna is er een jubelstemming in de Berap waarbij alleen de grootste risicodossiers zijn bekeken in plaats van de meevallers. De VVD vindt dat de raad te allen tijde volledig geïnformeerd moet worden. De opening van de parkeergarage aan Willinkplein-Zuid zou in december zijn: is dat nog steeds haalbaar?

CDA vraagt zich af of aan de Tussenrapportage eigenlijk veel te veel gewicht wordt toegekend, wat achteraf niet helemaal terecht bleek. De fractie wil voorkomen dat deze rapportage in 2020 een tweede valkuil wordt. Bij de selectieve uitgavenstop in Berap-II is in 2020 nog een behoorlijke resultaatbestemming van 2019 te verwachten, zeker voor de 1,3 miljoen, waardoor het beeld in 2020 niet positiever wordt. Wel structureel is de 2 ton overhead en de 2 ton maatwerkdienstverlening 18+. De fractie vraagt zich bij deze resultaten af waar sprake is van sturing en waar van toeval. De grote evenementen zijn goed verlopen, maar de politie vraagt in de zomer en eind 2020 rekening te houden met een maximaal aantal vanwege de inzet. Het is ook nog steeds wachten op extra boa-capaciteit wat ten koste van de handhaving gaat. Bij 2%-maatregel wordt een precarioheffing op terrassen voorgesteld, waarvan de opbrengsten naar een evenementenfonds gaan. Het CDA wil die ton dan aan externe beveiliging uitgeven om meer politie- en boa-capaciteit over te houden.

PvdA vindt kleuren en aantallen smileys minder relevant. Het gaat om de grote lijn in de Berap-II, die ineens positief is, goeddeels veroorzaakt door project Meer Met Minder. Zorgelijk is dat de in-house uitvoeringcapaciteit onder druk staat. De Berap-II dicht allerlei gaten, maar betaalt de gemeente daar later alsnog de rekening voor? Is de Tussenrapportage met behoorlijk wat ruis op de lijn wel het juiste informatie-instrument voor de raad? Elk besluit moet op basis van volledige of zo volledig mogelijke informatie worden genomen.

Wakker Emmen was verwonderd over de schommeling in het vermogen van ongeveer 4 miljoen negatief bij de Tussenrapportage naar bijna 1,7 miljoen voordelig. De technische uitleg duidde dat deze rapportage alleen over de grote risico's gaat. Dat blijkt niet handig te zijn, evaluatie is zeker gewenst. De maatregelen en uitgavenstop leiden tot positieve resultaten, maar investeringen kunnen

niet te lang worden uitgesteld om de gemeenteorganisatie draaiende te houden. Niettemin zijn er genoeg groene en oranje smileys in de rapportage te zien. Is er al zicht op de afvalnaheffing voor 2017 en 2018? De arbeidsparticipatie wijkt negatief af bij ‘aandeel gesloten beurs’: graag een uitleg. Berap-I en –II gaven qua cijfers beter inzicht dan de Tussenrapportage. Al met al heeft de gemeente financieel goed gedraaid.

Reactie college

Wethouder Otter hoort veel betogen over de grote schommelingen in de Tussenrapportage. Bedoeling is met het nieuwe overzicht ‘ontwikkeling begrotingsresultaat 2019’ (blz. 7) in elk p&c-document de tussenstand ten opzichte van de primitieve Begroting te schetsen voor de raad. De Tussenrapportage is ten onrechte als een ‘halve Berap’ opgevat: alleen de grote risico’s geven een onvolledig beeld. Na evaluatie moeten per 2020 zeker ook de kosten van de organisatie, afschrijvingen en kapitaal erin worden opgenomen om dit soort grote fluctuaties te voorkomen.

D66 heeft veel verwarring ervaren door de Tussenrapportage. Is dit nog wel het juiste monitoringsinstrument voor de raad?

Wethouder Otter betoogt dat de Tussenrapportage direct na de zomer nog enige ruimte voor bijsturing geeft; Berap-II aan het eind van een jaar is vaak te laat. De Tussenrapportage als een Berap benaderen is zeker niet de bedoeling. Door de besparingen lijkt deze mooier dan deze feitelijk is, daar uitgaven deels worden doorgeschoven – op de kapitaalslasten na. De besparing van 1,9 miljoen op de organisatie is niet zozeer uit het taakgerichte Meer Met Minder gekomen, maar uit de selectieve vacaturestop per 2018. De gemeentesecretaris werkt aan een notitie om in beeld te brengen waar nieuwe medewerkers nodig zijn of functies te wijzigen zijn om achterstanden op bepaalde beleidsterreinen te voorkomen.

Wethouder Wanders heeft onverminderd de ambitie de RUG te verwelkomen. Er vindt regelmatig overleg plaats, ook over de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt. De inkomensregelingen zijn wetgefinancierd en werden in december voor het hele jaar voldaan. Hier is van afgestapt vanwege de dalende interne prijs en het niet kunnen aangaan van de verplichting. Deze besparing wil niet zeggen dat de activiteit gestaakt is: de oude regelingen blijven onbezuinigd van kracht. ‘Arbeidsparticipatie gesloten beurs’: bij oprichting kreeg Menso enkele diensten van de gemeente waarvoor het geen geld ontving en die intern werden verrekend. Dit is vanwege de herkomst van verschillende afdelingen niet goed verwerkt in de Begroting, vandaar de correctie.

Wakker Emmen informeert of de fout bij Menso lag.

Wethouder Wanders zegt dat er waarschijnlijk sprake is geweest van een fout bij Menso.

Wethouder Kleine beaamt dat het culturaanbod voor jongeren moeizaam verloopt. Wel is dit jaar met de doelgroep bekeken hoe hier verder invulling aan te geven, ook naar talentbegeleiding e.d. Het is wel een zaak van lange adem.

Volgens **wethouder Van der Weide** wordt de parkeerkelder aan Willinkplein-Zuid overgenomen door de gemeente voor haar eigen parkeerexploitatie. Bij Berap-I werd nog verwacht dat de garage voor december open kon: de eigen organisatie en ook de brandweer hebben negatief geadviseerd. Zodra de seinen op groen gaan, wordt in 2020 de openingsdatum alsnog bekendgemaakt. Het parkeertarief is belangrijk voor het imago en de aantrekkelijkheid van de stad Emmen, maar is slechts één onderdeel. De afgelopen jaren zijn de parkeerterreinen en bijbehorende apparatuur op een heel goede wijze ontwikkeld en dus zeker aantrekkelijk. Op begraafplaats De Wolfsbergen is de letterzetter-rups heel verstorend bezig met dusdanig veel schade aan bomen dat kap onvermijdelijk is. Met externe partijen wordt gekeken naar globale herinrichting van de locatie, want meer biodiversiteit sec is te simpel als oplossing. In de Berap-II staan ook de fietspadprojecten in voorbereiding (o.a. Emmen Vernieuwt): wellicht levert dit het door D66 geconstateerde verschil op. Er is veel discussie over de PMD-afvalvergoeding: hetzelfde materiaal (badeend én shampoofles) is prima recyclebaar, maar het een wordt afgekeurd, het andere goedgekeurd. Dit zorgde voor een naheffing voor veel gemeenten, waaronder ook Emmen. Op de informatiebijeenkomst van 11 december volgt meer en actuele informatie over o.a. de inzamelstructuur en PMD-techniek.

Burgemeester Van Oosterhout heeft de EOP's schriftelijk geïnformeerd over hun budgetkorting. Hij is nog bezig met zijn EOP-ronde, maar het beeld is niet dat zij te beperkt worden door de korting. Eventueel hebben EOP's het Budget Lokale Initiatieven achter de hand. Op met name bereikbaarheid, recreatie en toerisme is onder druk van de Regio Deal en de te zwaar belaste projectleider vertraging in de BOCE-samenwerking ontstaan. Afspraak is in 2020 weer met volle kracht verder te gaan, o.a. met de uitwerking van de RES. Komend voorjaar volgt een BOCE-radensessie. B&W hebben de politie toegezegd de (voor de politie te behappen) evenementenkalender al in december op te stellen, om door te vertalen naar het Jaarplan Politie. Bij aandiening van grote nieuwe evenementen in de loop van het jaar overlegt de burgemeester met de politie, maar wel onder de winstwaarschuwing van te grote druk op de politiecapaciteit. Dit betekent geen grote nieuwe evenementen in de vakantieperiode en een groot beroep op de eigen inzet van de evenementenorganisatie.

VEVN vraagt of daarmee de vertoning van voetbalwedstrijden van het Nederlands elftal op het EK 2020 op het grote scherm op het Raadhuisplein van de baan is.

Burgemeester Van Oosterhout kan daar nog niet op vooruitlopen. Wel vergt dit veel minder politie-inzet dan bij thuiswedstrijden van FC Emmen.

CDA denkt dat de politie de evenementenkalender kan behappen. Maar daarachter gaat elke extra inzet ten koste van andere zaken als kleine criminaliteit en toezicht op verkeer en overlast. Dat is een probleem omdat de precarioheffing de suggestie wekt dat er meer evenementen komen.

Burgemeester Van Oosterhout bestrijdt het laatste: de kalender stelt juist grenzen hieraan. Het Veiligheidsplan van januari a.s. bevat de speerpunten in relatie tot politie-inzet. Het CDA-standpunt van communicerende vaten tussen evenementen en andere prioriteiten is terecht: daartussen is het zoeken naar een goede balans. **Wethouder Rink** vult aan dat de openbare orde steeds meer van belang is bij evenementen. Daar het budget hiervoor afneemt, komen deze subsidies onder druk te staan. Tegelijk is het staand beleid dat aan organisatoren zelf steeds meer veiligheidseisen worden opgelegd. Dit wordt beter behapbaar als de precario-opbrengsten naar het evenementenfonds gaan.

VVD voegt hieraan toe dat ook de afvalkosten al op rekening komen van de organisatoren. De fractie meent dat zij waar mogelijk – bijv. kleinere evenementen – ook moeten ontzien.

Volgens **50PLUS** is dit ook het geval bij een evenement als 75 Jaar Bevrijding.

Tweede termijn

50PLUS heeft wel belang bij een Tussenrapportage, maar dan over alle mee- en tegenvallers om het 'jojo-effect' te dempen. De fractie is blij met de veel proactievare collegehouding over de RUG in vergelijking met medio 2018. Na overleg met 50PLUS is een kwartiermaker aangesteld; goed dat er regelmatig overleg is tussen de RUG en de gemeente.

D66 is benieuwd naar de behoefte in de commissie aan de Tussenrapportage. Wellicht is die te beperken tot de grote afwijkingen, wat ook de ambtelijke capaciteit kan ontlasten.

ChristenUnie meent dat het gemeentelijk concern om een Tussenrapportage vlak na het zomerreces vraagt, zeker gezien de financiële ontwikkelingen van de laatste jaren en het transparant opvullen van de lange 'radiostilte' tussen Berap-II en -II. De organisatie moet hiertoe maandelijks de tussenstand blijven opmaken. Wat de fractie betreft gaat deze proef na dit jaar gewoon door.

LEF! vraagt zich nog steeds af of het college bijtijds en in principe dagelijks inzicht heeft om überhaupt (bij) te kunnen sturen op het afgesproken begrotingsresultaat. Schijnbaar ligt de focus op de hoofdlijnen. Bij de begrotingsbehandeling verwees de wethouder financiën gemakshalve naar het passieve raadstoezicht. LEF! blijft confuus en bezorgd over deze houding.

VVD is ervoor om de Tussenrapportage te continueren. Wel moeten B&W bij de grote schommelingen waken voor beeldvorming bij de pers: eerst moest 2% bezuinigd worden en vlak erna vertoont de Berap-II ineens een meevaller. Het niet-opengaan van de parkeergarage Willinkplein-Zuid

is een tegenvaller vlak voor de feestmaand december; de Hondsrugwegtunnel is ook al afgesloten. Hopelijk worden alsnog maatregelen getroffen om Emmen-centrum aantrekkelijker te maken.

CDA denkt dat de kosten-batenanalyse van evenementen inclusief maatschappelijke spin-off zich goed zou lenen voor een Rekenkameronderzoek. Zonder de Tussenrapportage was de Berap-I (2,2 miljoen negatief) opgevolgd door Berap-II (4 ton positief) en was van de 1,3 miljoen selectieve uitgavenstop helemaal geen sprake geweest. De fractie ziet liever een vroegere Berap-II: een week voor de begrotingsbehandeling zodat die als input in de Algemene Beschouwingen is mee te nemen. De behandeling van de Berap-II kan dan regulier in de decembercyclus. Dit vindt het CDA beter dan een Tussenrapportage met incidentenpolitiek, ruis en gebrek aan gerichte sturing tot gevolg.

PvdA is niet tegen een Tussenrapportage, maar die moet wel het juiste gewicht krijgen. Dus als informatief instrument is deze prima, maar hij moet niet weer tot paniekvoetbal leiden.

Wakker Emmen wil de Tussenrapportage ook behouden, mits die naast de grote risico's ook over de grote kostenposten gaat. Met dit inzicht kan deze rapportage zeker waardevol zijn.

CDA noemt deze suggestie sympathiek. Maar komt dit in de praktijk niet neer op een onwenselijke 'Berap-1½' en hoe verhoudt zich dit met de druk op de ambtelijke organisatie?

Wakker Emmen bedoelde dat niet. Door de grote kostenposten er ook in mee te nemen zijn grote afwijkingen beter inzichtelijk.

50PLUS is evenmin tegen de Tussenrapportage, mits de tussenstand maar scherper en sneller in beeld komt dan nu het geval is. Dit moet vrij eenvoudig zijn op te stellen, aangezien de organisatie zelf daar maandelijks inzicht in heeft.

Reactie college

Wethouder Otter wilde met de Tussenrapportage voorkomen dat grote mee- en tegenvallers als in het sociaal domein pas na de Begroting bekend worden. Deze tussenversie bleef kwalitatief achter, dus vanaf 2020 moet het voorspellende vermogen beter. Een andere optie is: de Tussenrapportage afschaffen, de Berap-II vervroegen naar vlak na de zomer en de eindstand bij de Jaarrekening opmaken. Dit is aanleiding voor intern onderzoek en bespreking in de Auditcommissie. Het gat tussen Berap-I en -II was in feite kleiner dan het CDA het voorstelt: de verwerking eind juni van de Mei-circulaire in Berap-I leidde tot 767.000 euro negatief, vrij dicht bij de plus van 4 ton van Berap-II. In het bedrijfsleven is maandelijks de tussenstand oproepbaar. Gemeentefinanciën lenen zich daar niet echt voor gezien de grote verscheidenheid in producten en dito fluctuaties (sociaal domein). Dit voor alle posten inzichtelijk maken zou te grote druk leggen op de ambtelijke capaciteit.

LEF! memoreert dat de focus bij de begrotingsraad, in plaats van de fysieke financiële documenten, bij het adequatere voorspellend vermogen moet liggen om tijdig bij te kunnen sturen. De zorg van LEF! of de organisatie in control is, is na de reactie van de wethouder alleen maar toegenomen.

Wethouder Otter erkent dat tijdig bijsturen bij leges e.d. goed mogelijk is. Maar het jeugdzorgdossier is te complex om harde cijfers te krijgen. Dit vergt een meer gegevensgericht instrument. Dit impliceert inderdaad dat er ruimte is voor verbetering in de rapportages. De vraag van 50PLUS over de besluitenlijst in relatie tot de Berap-II wordt schriftelijk beantwoord.

Wethouder Wanders probeert in nauwe samenwerking tussen topopleidingen, overig HBO, MBO en de RUG te kijken waar WO-masteropleidingen plus kennis en innovatie goed kunnen aanvullen. Deze gezamenlijke ambitie is iets anders dan de vestiging van een RUG-academie.

Wethouder Van der Weide wilde liever de garage-Willinkplein-Zuid al in december openen, maar veilig staat voorop. In de hele bouwperiode wordt samen met ondernemersvereniging Vlinderstad bekeken hoe de Emmer binnenstad goed bereikbaar en gastvrij blijft, met bijzondere aandacht voor de decembermaand. De afsluiting van de Hondsrugwegtunnel duurt niet langer dan strikt nodig, maar het veilige verloop van de bouwactiviteiten op het Willinkplein schrijven dat nu eenmaal voor.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat, mits de raadscommissie de toegezegde schriftelijke informatie van het college tijdig ontvangt.

7D. Invulling generieke maatregel 2% begrotingsjaar 2020

Inleiding

Wethouder Otter meldt dat na de opmerking van de VVD in de informatiebijeenkomst wordt besluitpunt 2 als volgt gewijzigd: '(...) voor het bedrag van 56.000 euro een budget 'onvoorzien' te vormen voor onvoorziene tegenvallers bij het realiseren van de 2%-maatregel.'

Eerste termijn

Wakker Emmen ziet de 2% als noodmaatregel. B&W hebben inzichtelijk gemaakt welke posten beïnvloedbaar zijn en in hun reële keuzes gemaakt is tegemoetgekomen aan de wens om stapelingen te voorkomen. Het is verstandig om de post 'onvoorzien' van 56.000 euro apart te budgetteren: de fractie staat achter de wijziging van besluitpunt 2.

PvdA ziet door de financiële grilligheid van de afgelopen tijd dat een sluitende Begroting een behoorlijke opgave is gebleken. Door de tekorten uit de herverdeling BUIG en OAB-korting is 2% over de volledige linie noodzakelijk volgens B&W. De PvdA kan zich in deze noodmaatregel vinden, daar dit wegblijft bij ingrijpende besluiten. Nu beleid schrappen zou te veel ten koste gaan van de samenleving. Goed dat daarbij organisaties worden ontzien die al met taakstellingen hadden te maken. Na de miscommunicatie vanuit het Rijk over de BUIG de oproep aan het college om de gemeentelijke communicatie wel goed te voeren: inwoners en organisaties moeten precies weten wat de gevolgen zijn van deze maatregel. Is hier een communicatieplan voor gemaakt?

CDA ziet dat het besluit tot deze incidentele noodmaatregel binnen de kaders van de begrotingsbehandeling blijft. Dit moet vanaf 2020 niet langer nodig zijn: de Kadernota 2021 e.v. moeten leiden tot fundamentele herijking van de Begroting. Terecht dat organisaties zijn ontzien die al extra gekort waren. Bij collectief vervoer staan wel meevallers die alvast voor de toekomst worden ingeboekt en daarmee al een druk leggen op de volgende Begroting. Aan de batenkant gaat het om 5 ton OZB, verder nog Wabo-leges en wat kleine posten. De sturingsmogelijkheid aan deze kant dus zeer beperkt; de complimenten dat de lastige 2%-operatie niettemin gelukt is.

VVD vindt het niet juist om nu alleen naar een generieke 2%-maatregel te kijken om de Begroting 2020 sluitend te maken. Een jaar van stilstand zonder beleidskeuzes is onwenselijk. De meeste subsidies worden vanaf 1 juli gekort met 2%: pijnlijk, maar begrijpelijk. Prima dat taken met reeds een forse bezuiniging worden ontzien. Dit klopt tekstueel niet voor het nieuwe minimabeleid en het kindpakket, waaraan in de eerste investeringstranche ruim 1,6 miljoen is toegevoegd. De VVD wil daarom de 2% bezuiniging ook op deze beleidsvelden toepassen. De fractie wil het subsidieregister van 2019 opnieuw hierop onderzoeken. De toeristenbelasting wordt fors verhoogd met 4%. De baten worden meer dan evenredig belast: met een aandeel van 18% van de beïnvloedbare posten dragen zij voor 30% bij aan de bezuinigingen. Nu lijkt het alsof de inwoners extra geraakt worden – spijtig. Zeer jammer is de 2% korting op meldingsgericht onderhoud, waardoor terechte klachten over gevaarlijke (verkeers)situaties genegeerd worden.

CDA beluistert dat de burgers extra gepakt zouden worden, maar dit voorstel vult precies de kaders in bij de begrotingsbehandeling. Waarom heeft de VVD die toen niet ter discussie gesteld?

VVD weet ook dat die kaders zijn vastgesteld, maar dat betekent niet dat zij daar 100% mee eens is. **VEVN** meent dat als het CDA de discussie zo insteekt, deze beter nu gestopt kan worden. Want dan mag blijkbaar geen enkele fractie meer een inhoudelijke reactie geven op deze kaders.

CDA wil dit raadsvoorstel te bespreken en dat gaat over de uitvoering van die kaders. Als enige toetssteen resteert dus de controlerende taak of B&W de kaders ordentelijk hebben ingevuld.

LEF! weet dat de raad de Begroting unaniem heeft aangenomen, maar toen is vooraf wel de discussie geweest over het al dan niet op onderdelen verwerpen ervan. LEF! heeft gekeken naar de criteria en was vooral blij met het oplossen van de verdubbeling van bezuinigingen op cultureel en educatief vlak. Goed dat het college deze wens van de raad heeft opgevolgd. De fractie wil niet elke post ter discussie stellen maar heeft vertrouwen in de door de organisatie uitgevoerde klus. LEF! roept ook op deze noodmaatregel niet aan te grijpen voor partijprofilering via allerlei amendementen – alleen al om naar buiten toe gezamenlijke verantwoordelijkheid uit te stralen. Voorts pleit de fractie voor een nieuwe gemeentepublicatie over deze maatregel, net zo duidelijk als die van enkele maanden geleden.

ChristenUnie spreekt van een noodgreep bij het niet-sluitend krijgen van de Begroting. Het totaalbedrag en de werkwijze passen binnen de gestelde kaders begin november. Bij enkele posten betreft het terecht 'speldengeld' om te zorgen dat de bedrijfsvoering op noodzakelijke onderdelen zo weinig hieronder lijdt. Communicatief moeten instellingen en individuen die door de 2% worden geraakt, goed benaderd worden. Voor het leeuwendeel lijkt de impact mee te vallen.

D66 ziet de 2% als eenmalige noodmaatregel om de Begroting sluitend te krijgen, maar blijft zich verbazen dat in weerwil van bezuinigingsboeken en Meer Met Minder toch een nieuwe kaasschaaf nodig is. Blijkbaar behoren sommige taken niet meer tot de gemeentelijke kerntaken. Het voorstel komt overeen met de kaders, maar op onderdelen komt het neer op meer dan 2% gemiddeld. Los van de discussie of dit zonder Tussenrapportage nodig was geweest, is het traject ingezet om later de echte beleidskeuzes te maken.

VEVN spreekt van een draconische maatregel die leidt tot onaanvaardbare lastenverzwaring voor de inwoners en tegen de coalitiebelofte van bevrozing van de OZB ingaat. Graag de garantie van de wethouder dat de 2%-maatregel na 2020 hoe dan ook wordt ingetrokken.

GroenLinks ziet een college dat zorgvuldig is omgegaan met de maatregel. De fractie kan zich hierin vinden, maar is niet blij met deze noodgreep. Goed dat al getroffen partijen ontzien worden. Hopelijk wordt in de toekomst naar verdere maatregelen gekeken om verdere pijn te verzachten.

50PLUS stelt vast dat deze generieke (nood)maatregel de 'incidentele sluitpost' goed invult. Bijlage 1 zet het voorkomen van stapelingen uiteen bij budgetten die al getroffen zijn door een bezuiniging in 'deze collegeperiode'. Zijn er ook posten die in 2018 getroffen zijn door een bezuiniging, in 2019 niet en nu toch met die 2% te maken krijgen? Volgens het besluit zou dat niet mogen. Is het rioolrecht ad 2 ton wel of niet meegenomen in de OZB?

PVV ziet dit als noodmaatregel die hoe dan ook de inwoners gaat raken, waarbij vooral de OZB-verhoging belemmerend zal werken. Verder sluit de PVV aan bij de reactie van VEVN.

Reactie college

Wethouder Otter constateert dat bijna alle partijen zich kunnen vinden in de vertaling van de uitgangspunten rondom de 2%-maatregel. Dit vergt adequate communicatie naar instellingen en inwoners, verdeeld naar beleidsvelden, om zoveel mogelijk onrust en onduidelijkheid te voorkomen. Met name de subsidieplafonds en de OZB vergen nauwkeurige uitleg. Bij de laatste blijft de verhoging ruim achter bij andere gemeenten waar die soms 10-15% is. Garanties over toekomstige maatregelen als deze kan het college niet geven: daarvoor moet VEVN bij de collega-raadsleden zijn die de kaders vaststellen.

VEVN wijst op de garantie die de partij van wethouder Otter, Wakker Emmen, voor de verkiezingen heeft afgegeven.

Wethouder Otter spreekt als lid van het college, niet namens Wakker Emmen. Elke partij heeft een bepaalde inzet bij de verkiezingen, maar in coalitieverband zijn compromissen onontkoombaar. Bovendien breekt nood wet bij dit raadsvoorstel. In het investeringsprogramma wordt daarnaast extra ruimte gezocht samen met de raad richting Kadernota 2021. In reactie op D66: de Berap-II ziet op 2019, de 2%-maatregel ziet op 2020. Het is heel verleidelijk overschotten in 2020 in te zetten, maar de structurele beschikbaarheid daarvan staat nu nog niet vast. Zo worden bijv. investeringen doorgeschoven, waarvan de lasten later nog terugkomen.

D66 had die opmerking als knipoog bedoeld. Waar mogelijk is, ook bij een incidenteel overschot, een andere bestemming te geven aan de middelen.

Wethouder Otter zegt dat bijlage 1 over de afgelopen 1,5 jaar gaat, maar wel de ontwikkelingen in de Begroting 2019 (o.a. de ombuigingen van eind maart jl.) als ijkpunt hanteert.

50PLUS stelt vast dat de aanduiding 'deze collegeperiode' derhalve incorrect is.

Wethouder Otter wijst erop dat de Begroting 2018 betrekking had op de vorige collegeperiode. De Begroting 2019 en de beide investeringstranches vallen in 'deze collegeperiode'. Bijlage 1 klopt dus op dit punt. Het rioolrecht komt als gesloten systeem niet meer in de OZB-maatregel voor.

Volgens **wethouder Wanders** is op grond van kostenstijgingen e.a. eind 2018 het nieuwe SAM-beleid vastgesteld. De middelen hiervoor zijn nog niet beschikbaar. Dit noopt tot versoering van bestaande regelingen en het voor 6 ton putten uit TCG-middelen. Daarom is hier sprake van een reeds door bezuinigingen belast beleidsveld.

VVD oppert dit nog eens goed uiteen te zetten, omdat deze grote post niet binnen de 2% valt.

Wethouder Wanders verwijst hiervoor naar de besluittekst van december 2018.

Volgens **wethouder Kleine** is de keuze voor de verhoogde toeristenbelasting met 5 eurocent per nacht (feitelijk 4%) praktisch ingegeven door een afgerond bedrag.

Wethouder Van der Weide erkent dat meldingsgericht onderhoud veel inwonerklachten oplost. Jammer dat er 2% minder budget beschikbaar is, maar 'jammer' is geen criterium om te ontkomen aan een bezuiniging.

VVD vindt dat hier het spreekwoord 'penny wise, pound foolish' opgeld doet. Bij gevaarlijke situaties moet wel worden afgewogen of een besparing ook voor de toekomst verstandig is.

Wethouder Van der Weide betoogt dat deze discussie ook voor een 100% budget geldt. Bij schade door een najaarsstorm of gladheidsbestrijding wordt het opruimwerk immers niet uitgesteld.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raad gaat.

7E. Belastingverordeningen en tarieventabellen 2020 en verordening sporttarieven 2020

Inleidingen presidium en college

Voorzitter Bos meldt de per abuis verouderde tarieven in de Verordening afvalstoffenheffing 2020: die zijn al wel aangepast in het document op de raadssite, maar nog niet in iBabs.

Wethouder Kleine deelt mee dat in het raadsvoorstel de toeristenbelasting wel is aangepast naar het juiste tarief, in de verordening nog niet. Dit wordt voor de raad van 19 december rechtgezet.

Eerste termijn

CDA denkt dat in artikel 4.3 van de Verordening afvalstoffenheffing de passage 'het gebruik en één keer per twee weken ledigen' 'drie weken' moet zijn. Lid 4 verwijst naar sub a en b in lid 3: dit moet sub c en sub d zijn. De extra 15 euro door de kwijtschelding wordt gedempt in de effectieve tarieven, die dus meevallen. De OZB-verhoging gaat inderdaad in tegen een verkiezingsbelofte maar 'nood breekt wet'. Dit is conform de begrotingsbehandeling uitgevoerd. De opbrengststijging is door de WOZ-waardestijging 3% (1% plus 2%), maar het tariefspercentage gaat 4% omlaag.

GroenLinks informeert of, zo kort na de Begroting, al onderzocht is of met de OZB-verhoging de leegstand in Emmen is aan te pakken. Minder leegstand leidt tot meer inkomsten voor de gemeente: zowel uit de OZB als uit de toename van het aantal bezoekers.

Wakker Emmen sluit zich aan bij het CDA-betoog over de OZB-verhoging.

Reactie college

Wethouders Otter en **Van der Weide** zeggen toe, de gemelde redactionele fouten aan te passen voor de komende raadsvergadering.

Wethouder Rink meldt dat het onderzoek naar de relatie OZB-leegstand nog loopt.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat, mits de redactionele aanpassingen tijdig worden doorgevoerd in de verordeningen.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering

10A. Vaststellen notulen raadscommissie BM&E van 17 oktober 2019

ChristenUnie vraagt op blz. 9 de tekst over de oud-wethouder in Westerwolde te wijzigen van 'gestruikeld over het afvaldossier' naar 'teruggetreden vanwege de complexiteit van het afvaldossier'.

Voorzitter Bos stelt vast dat de notulen van 17 oktober 2019 met deze tekstuele wijziging worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Er zijn geen agenderingsverzoeken.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter Bos sluit de vergadering om 22.11 uur onder dankzegging.